

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Aduersus murmurationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

§. II. *Aduersus murmurationes.*

EX dictis licet cognoscere nequitiam linguæ *murmurantis*, ac de absente proximo male loquentis, præsentem verò laudatis. Et idèo murmuratores in scriptura sacra a *bilingues* appellantur: quia vt plurimum sunt magni *adulatores*, qui *vna* lingua benè de proximo præsentem loquuntur, magnisque amoris indicijs eis blandiuntur & adulantur: altera verò lingua absenti obloquuntur & rancoris signis editis eundem vituperant, & contemnant. Et vtrumque hoc, ait S. Bernardus, esse tanquam b *vulpes parvulas, quæ demoluntur vineas Dei*, hominum scilicet *conscientias*. Et quamuis blandus adulator mala sit vulpes, pessima tamen est, occultus detractor, de quo dixit Ecclesiastes: *c si mordeat serpens in silentio, nihil eo minus habet, qui occultè detrahit*: nam èd tutius murmurationis virus effundit: quò minus ab eo, cui detrahit, cognoscitur. Et hoc nomine ictus eius in scriptura vocatur d *flagellum lingue*: nam quemadmodum flagellum retrò vulnerat dorsum, ita detractor vulnerat in absentia. Sed quisnã varios eius ferendi modos enumeret? frequentius hi solent esse in vsu: falsum testimonium in proximum dicere; aut occultum eius aliquod delictum, aut alium ignominiosum defectum, etiam occultum manifestare; aut virtutem eius aliquam negare; aut abiectè valde de eo loqui; aut eius dicta factaue calumniari, in deteriore ea partem interpretando. Quæ murmurationes vt plurimum oriuntur ex generaliquadam hominum propensione, ad agendù de rebus aliorum, iuxta passionem quæ in proprio ipsorum corde prædominatur; idèoque cum magna animi sui oblectatione & voluptate de illis loquuntur. Nam (teste S. Gregor. Nazian.) *nihil hominibus suauius quàm aliena loqui, aliena curare: maxime si eueniat aliquo odio vel amore præueniri*, hoc est, si vel valde sint propensi, ac diligant eos, de quibus est sermo; aut si odio illos prosequantur. Ex quo fit, vt *quatuor* præcipuè passiones linguam ad huiusmodi murmurationes laxent. Quosdam enim *odii* passio laxat, quemadmodum Phariseos odium in Christum D. N. impellebat ad murmurandum de eius factis, & multa falsa testimonia & blasphemias in eum proferendas. Alios incitat *invidia*, videntes socios suos in honore sibi præferri, & ad maiores dignitates exaltari. Sicut *Dathan & Abiron murmurarunt contra Moysen & Aaron*. Alij ob mala, quæ patiuntur, cum *ira* & impatientia conuertunt linguam suam in proximos, per quos talia illis proueniunt, quemadmodum filij Israel e *murmurabant ob incommoda & labores* quos in deserto sustinebant, & ob defectum cibi & potus. Denique cuiusuis rei nobis utilis & commodæ *cupiditas* efficit, vt

a Prou. 18. 8.
Eccl. 2. 15.

Occultus
detractor.
Serm. 63.
in Cant.
b Cant. 2. 15

c Eccl. 10. 11

e Job. 5. 21.

S. Tho. 2. 2. 7.
q. 7.

Alieni vltro intendimus.

Quatuor
fontes murmuris.
Odium.
Invidia.
Num. 16. 11.
Ira.
c Num. 11. 1
Psal. 58. 16.
Cupiditas.

murmu-

f. Ioan. 12. 5.

Nemo vult
murmura-
tor videri.

2. 2. q. 72. a.

2. ad 2.

In 24. cap.
Prou.Lib. 14. Mor.
c. 14. in id.
Prou. 23. 20.Mutua-
facilitas
incommoda.

Epist. 1.

S. Tho. 2. 2.

q. 71. a. 3.

ad 2.

q. 1. 10. a. 3. 1.

In Mast. 20.

52.

i Num. 12.

10.

k Ca. 16. 37.

l Ver. 35.

m Cap. 21. 6.

n Ca. 14. 23.

o Luc. 4. 11.

murmuremus de quocunq; nos ab ea obtinenda impediēte, ita f. *Iudas cōtra Adagdalenum*, eō quōd non vendidisset unguentum trecentis denariis, qui in pauperes distribuētur, quorum partem aliquam sibi retinere cogitabat: Nec desunt vnquam murmuratori colores & astutia, quemadmodum ipsi Iudæ ad suā murmuratiōem alicuius virtutis specie contegendam. Et quādo esserit, se non tale quid dicere, vt de proximo murmuret; tunc maximē tanquam proditor murmurat, vt linguam suam maiori laxet libertate. Et hinc oritur, vt pestis hæc (vt notat Glossa) per totum genus humanum facile effundatur, illudq; inficiat, quo nomine magno exponitur periculo, eō quōd (S. Thoma teste) vix aliquis euadat, qui non in alioquo murmuret: à modico autem facile ascenditur ad multum; quia vnusquisque addit aliquid dictis ab alio. Eum in modum (ait S. Gregorius) quo solent homines mutua dare symbola, seipfos ita inuitantes, vt quisque cibum aliquem adferat omnibus communem. Et hinc oritur, vt mutuo sese homines interrogent de delictis aut defectibus occultis proximorum: siue *curiositate* ducti, aliorum vitas cognoscendi; siue vt argumentum habeant *murmurandi*: ideoque scientem aliquod alicuius arcanum, prouocant, vt infideliter agens, illud *reuelat*. Sed virtus *iustitie* potenter etiam execrandæ huic linguæ resistit, eamque mortificat, & eodem timore Dei reprimat; eō quōd eadem adferat incommoda, quæ prima; quia & ipsum *murmurantem*, & *audientes*, & ad id *incitantem* interimat; imò & ipsum, de quo murmuratur; ad cuius notitiam, vel citius vel tardius peruenit, oblocutio & murmuratio de illo habita.

QVAMOBREM (vt refert S. Clemens) solebat S. Petrus dicere: murmuratorem esse homicidam sui proximi; quemadmodum & S. Ioannes dicebat: *g. omnis qui odit fratrem suum, homicida est*; & quemadmodum, *h. omnis qui accipit gladium & aliquem occiderit, gladio peribit*: ita hoc homicidium suam etiam habet horrendam punitionem. Quid Mariam Moyses sororem effecit lepra candentem, quasi niuem apparere: *k. quid dirupit terram, vt aperies os suum: viuos deuorare: Dathan & Abiron cum tabernaculis suis, vt vini descenderent in infernum*; quid effecit, vt lignis egressus a Domino interficeret ducetos *l. & quinquaginta viuos*; quid produxit in ignis serpentes, quos Deus misit in populum, vt morderent & vterent Israelitas in deserto? n quid eosdem excludit a terra promissionis, lacte & melle manante? an non *murmuratio* hæc omnia damna corporibus attulit: quanto ergo maiorem animabus adferet vastitatem; & quanto erit pena terribilior, cuius vel leue *vestigium*, horrendum aded attulit damnum *temporale*: & iure optimo supplicia huiusmodi sustinebunt detractores: nam qui *o detrahit fratris*, (ait S. Iacobus) *detrahit etiam legi*, prohibenti ipsam detractionem; nihili illam faciendo, aut malè de illa sentiendo, eō quōd prohibeat detractionem. Imò (vt ait S. Chrysostomus) etiam ipsam *Ecclesiam* in-

famat.

famat, aut religionem; cuius est membrum, & Rempublicam in qua habitat: nec ullus securum se existimat ab eius lingua. Quamobrem dixit Salomon, p detractorem esse abominationem hominum: omnes enim eum tanquam dedecus & opprobrium humani generis & iudicant, & detestantur; ut qui eos, qui cum ipso sunt eiusdem naturæ, ita inhonoret. Ac propterea addit: time Dominum, fili mi & Regem: & cum detractoribus non commiscearis: quoniam de repente surget perditio eorum, & ruina eorum, quando sit ventura, quis novit? fuge itaque improbam hanc societatem, ne suam tibi scabiem affricet. Time celestem ac terrenam iustitiam; quod tuam refrænes linguam: & attende, re in DEI conspectu murmurare, q cuius auris zeli (ait Sapiens) audit omnia, & tumultus murmurationum non abscondetur: Zelo enim magno ulciscetur detractorem, quam audit. Quod si de nullo murmurare auderes, aut ei detrahere etiam absenti, si eius parens, aut frater, aut aliquis magnus amicus adesset, qui facile posset eius honorem tueri, & iniuriam a te illatam ulcisci: quomodo audes murmurare ac detrahere proximo in præsentia DEI viui, qui eius est pater & amicus, simulque iustissimus Iudex?

HIS considerationibus excitare teipsum debes, ut verbis tuis sociam adhiheas supremam Iustitia virtutem, non permittens aliquam murmurationem siue magnam, siue parvam eis immisceri. Quod si aliquaudo impigeris etiam leuiter; statim eam pœnitentia intercipient, ne adolescat: cum in modum quo Dauid cum suis socijs in quadam spelunca latens, ad quam eius hostis Rex Saul solus erat ingressus, & cum socij ipsi suaderent, ut eum interficeret, cum id iustissime facere posset; nunquam tamen ipse huiusmodi suasionibus annuere voluit; sed tantum præcidit oram chlamydis Saul silenti; & vel quod fecisset, percussit ipsum cor suum; hoc est conscientia ipsum reprehendit ac momordit, eod quod ausus esset id facere. ut ex hoc discamus, (quemadmodum S Gregorius perpendit) quod iustus, si ex aliqua incuria honorem tangat sui proximi, etiam in re leui, statim à propria conscientia reprehendatur: nam cultello murmurationis aliquid abscondens de vestimento, quo ille se tegit, & quo integro manente, ille est in honore sibi ipsi abscondit aliquid de veste charitatis, qua tegebatur: & ita manet cum maiori dedecore in oculis DEI, quam proximus in oculis hominum, & quamuis ipsius iusti proximus sit eius inimicus, ac possit liberè & absque periculo de eo murmurare, non tamen vult id facere, eod quod ipsum aspiciat Deus; habeatque suum pædagogum, hoc est, conscientiam, quæ ipsum continet ac reprimat. Quamobrem ait S. Ambr. virum iustum etiam si Gygis anulum haberet, ut etiam peccans à nullo videretur, non tamen peccaret; quia non recedit à malo, propterea quod homines illum videant, sed quia videt DEVS, & sua ipsius CONSCIENTIA.

p Prou. 24.
9. 21.Detraçtio-
nis vltor
Dem.

q Sap. 1. 10.

Deus audit.

Cecidisti,
statim re-
surge.

I. Reg. 24. 5

3. p. Pasto.
admonit. 5.
Alteri ho-
norem, tibi
aufers cha-
ritatem.Lib. 3. offic.
c. 4. & 5.
Iustus time-
Deum &
conscientiã.

Nolite tan-
gere Chri-
stos meos.
1ª Psa. 104. 15

Exod. 16. 8.
Deus punit
murmur
contra Su-
periores.
u Num. 12.
11.

Lepra iudi-
cij & vo-
luntatis.

2. 2. 9. 74.
a. 1. 3.

a Mat. 12. 25

b Eccl. 28. 1

SED multò adhuc plura (ait S. Gregorius) docet nos hoc Davidis factum, cum sui doloris & pœnitudinis eam causam adfert, quod Saul, cuius oram chlamydis absciderat, esset *Christus Domini*: vt intelligamus, quàm turpe sit, de Princip. & Prælati, qui *Reip.* sunt *capita*, murmurare; etiam si illi sint alioqui improbi: referunt enim ac gerunt vices ipsius Dei, qui dixit: *Nolite tangere Christos meos, & in Prophetis meis nolite malignari*, aut iniuriam eis facere; satis enim vobis esse debet, quòd illi mei sint, meumque locum teneant, vt nec eorù *personas*, nec vestes, hoc est, *opera & actiones*, nec quidem earum *oram*, hoc est illas, quæ magis sunt humanæ ac terrenæ, tangere audeatis: sed vt eorum officium ac dignitatem veneremini. Quod si murmuratio propterea fieret, quòd illi cum rectitudine & exactè suo fungantur officio, illa esset magis pernitiola, eò quòd cederet in iniuriã ipsiusmet Dei qui illud eis comilit: Et ita Moyses, & Aaron populo murmuranti dixerunt: *non contra nos est murmur vestrum, sed contra Dominũ*, qui nobis constituit hoc facere, quod vobis grave videretur, & murmuratiõis vestræ motiuũ est & argumentum. Quare ad ipsum Dominũ nostrum spectat murmuratiões in Prælatos punire, ad eorum honorẽ tuendum, vt tantæ subditis sint venerationi, vt nunquam audeant linguas suas in eos mouere, vt obloquantur, quemadmodum in alia occasione euenit, quando u *Maria & Aaron contra Moysen murmurarunt*: nam cum vterq; eiusdem murmuratiõis & culpæ reus esset, sola tamen Maria, quæ subdita erat, punita fuit: hoc enim nomine eius culpa & irreuerentia fuit maior. Aaronis verò culpam dissimulauit Dominus, eò quòd fratri suo Moyse dignitate esset par; ætate verò maior: ac propterea eius irreuerentia in Moysen fuit minor. Nec vacat mysterio, quòd pœna Mariæ fuerit *lepra*: significatur enim, subditos, qui de suis Prælati murmurant, maculatos esse proprii iudicij ac voluntatis lepra: si enim & iudicium & voluntatem superioribus subiecissent: nunquam os suum ad improbandum, quòd ab ipsis præscribitur, aperirent.

§. III. *Susurri & ineptæ delationes.*

TRANSEAMVS ad tertiam susurronum linguam, quæ tum completitur Tombia mala de murmuratiõne hætenus posita; tum maius adhuc aliud super addit. *Susurrones* enim, vt ait S. Thom. etiam sunt bilingues, sicut murmuratores; suntq; mali intermedij inter amicos: nam cum vtroq; gratiã in-eunt, & malè de altero apud alterũ loquuntur: vt sic mutquam illorum amicitiam dissoluant, & *fraternã obaritatẽ* lædant, quæ & ipsius *Reip.* & cuiusvis familiæ vinculum est, vt supra est dictum. Ac proinde qui discordiam in ea seminat, causa est ruinæ illius: nam (vt Saluator noster dixit) *a omni regnum in se ipsum diuisum desolabitur*. Et idem Ecclesiasticus prosequitur dicens: *b susurro & bilinguis maledictus: multos enim turbauit pacem habentes. Lingua tertia multos comouit, & disperfit illos de gente in gentem. Ciuitates muratas diuisu de-*